

Kapittel 7: kortsiktige beslutningsproblemer

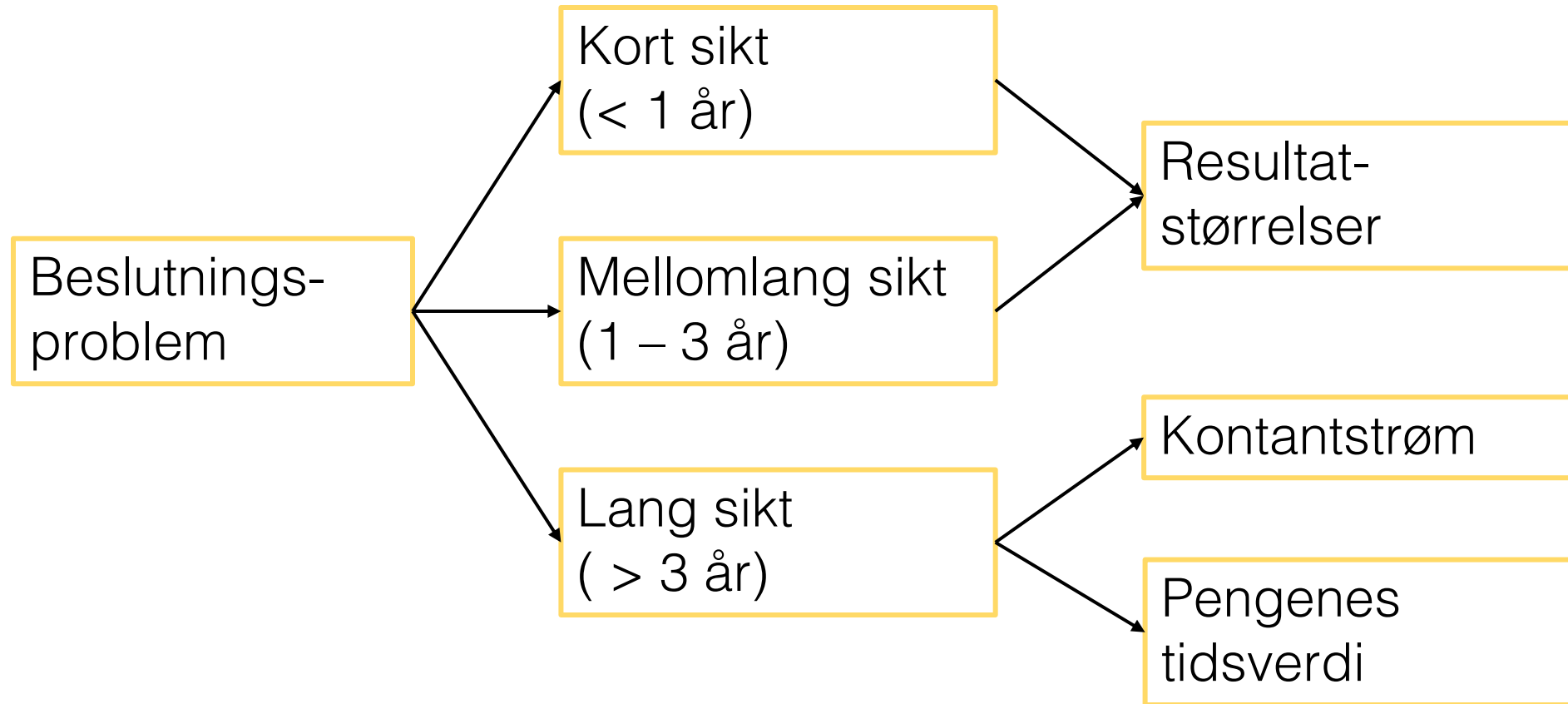
Kapittel 8: mellomlange beslutningsproblemer

9 februar 2022

Kapittel 7: kortsiktige beslutningsproblemer

- Dagens mål:
 - Forstå at **knappe ressurser** innebærer valg
 - Forstå betydningen av **ledig kapasitet** for beslutninger
 - Anvende **kunnskap om kostnader** på praktiske beslutningssituasjoner
 - Evaluere hva som er **beslutningsrelevante inntekter og kostnader** i ulike situasjoner

Klassifisering av beslutningsproblemer

Beslutningsrelevante kostnader

- Når vi tar en beslutning, hvilke kostnader skal vi ta i betraktning når vi ser på de forskjellige alternativene?
 - Beslutningsrelevante kostnader er de **merkostnader** beslutningen medfører
 - Kostnader som påløper i alle alternativene oppe til vurdering er irrelevante for beslutningen, fordi de påløper uavhengig av selve beslutningen
 - F.eks. faste kostnader i en kortsiktig beslutning

Viktige kostnadsbegreper

- Alternativ kostnad
- Sunk cost

Viktige kostnadsbegreper

- Alternativ kostnad
 - Tapt inntekt eller besparelse ved å ikke benytte det beste tilgjengelig alternativet
- Sunk cost
 - En irreversibel kostnad – penger som har blitt brukt som du ikke kan få tilbake
 - Eksempel: du har brukt 10 000 kr på en markedsføringskampanje som ikke hadde noe effekt – de 10 000 kr er en **sunk cost**

Kortsiktige beslutninger med ledig kapasitet

Total kapasitet = benyttet kapasitet + ubenyttet kapasitet

der ubenyttet kapasitet = ledig kapasitet

I dette tilfellet må vi identifisere de **beslutningsrelevante kostnadene** – hvilke kostnader er det vi må se på når vi tar beslutningen?

Faste kostnader? Nei, vi har fortsatt ledig kapasitet, så vi har allerede tatt hensyn til de faste kostnadene **på kort sikt**

Variable kostnader? Ja, mer spesifikt de variable **merkostnadene**

Spesialordre

Vi har mottatt en forespørsel om en spesialordre, skal vi godta eller avvise den?

Et selskap produserer gensere og har normalt en **produksjon på 30 000 gensere per måned** med en **total kapasitet på 50 000 per måned**. De **variable enhetskostnadene** (direkte lønn, direkte materialer osv.) **utgjør 220 kr**, og ved normalproduksjon er de **faste enhetskostnadene 100 kr**. De selger normalt genserne til en **pris på 400 kr**, men har nå mottatt en ordre på **15 000 gensere** for en måned med tilbud på **250 kr per genser**. Skal selskapet godta spesialordren?

Løsning:

- Faste enhetskostnad ved nytt volum: $100 \times 30\,000 / 45\,000 = 66.67$ kr
- Totale enhetskostnader = VEK + FEK = $220 + 66.67 = 266.67$ kr
- Vi taper tilsynelatende på å akseptere ordren, MEN de faste kostnadene er irrelevante for beslutningen ettersom de uansett påløper
- **De beslutningsrelevante kostnadene her er kun de variable kostnadene**
- Dekningsbidrag per enhet = pris – VEK = $250 - 220 = 30$ kr
- *Hver genser vi selger til spesialordren bidrar med 30 kr til å dekke faste kostnader og eventuelt overskudd*

Godta ordre når $Db_{\text{ordre}} > 0$

Kortsiktig beslutning med ledig kapasitet

- Når vi har ledig kapasitet vil de faste kostnadene alltid være upåvirket
- Vi ser kun på de variable kostnadene siden de er driftsavhengige
- Vi godtar ordren når beslutningskriteriet $DB_{\text{ordre}} > 0$ er oppfylt

Dette beslutningskriteriet forutsetter:

1. Bedriften må ha ledig kapasitet
2. Den lavere prisen er forbigående
3. Det er ingen andre bedre tilbud som foreligger
4. Det er ingen prissmitte slik at andre kunder også vil kreve en lavere pris
5. Det er ingen ringvirkninger for bedriften andre produkter

Fortsatt drift – legge ned eller fortsette driften?

Eksempel: En bedrift har gradvis sviktende salg knyttet til en av sine avdelinger, og som følge av forventninger om fortsatt svake resultater vurderer den derfor å avvikle avdelingen. **Salgsinntektene kan forventes å bli kr 2 000 000 kommende år** dersom man driver videre. Bedriften har et **varelager som ble innkjøpt for kr 1 200 000**. Disse **varene kan selges for kr 800 000**. Lønnskostnadene i avdelingen gjelder to ansatte, som medfører en **kostnad på henholdsvis kr 500 000 og kr 400 000**. Ved nedleggelse vil den lavest lønnede miste jobben, mens den andre vil bli omplassert. En nedleggelse vil medføre at noen lokaler frigjøres og **husleien kan reduseres fra kr 700 000 til kr 500 000**. Utstyret i lokalene medfører **avskrivninger på kr 100 000 per år og kan selges for kr 250 000**. Avdelingen blir belastet **kr 600 000 i felleskostnader**. Av disse vil **kr 150 000 bortfalle mens kr 450 000 vil bli belastet** bedriftens andre avdelinger.

Bør bedriften avvikle driften nå eller om ett år?

Løsning

En bedrift har gradvis sviktende salg knyttet til en av sine avdelinger, og som følge av forventninger om fortsatt svake resultater vurderer den derfor å avvikle avdelingen.

Salgsinntektene kan forventes å bli kr 2 000 000 kommende år dersom man driver videre. Bedriften har et varelager som ble innkjøpt for kr 1 200 000. Disse varene kan selges for kr 800 000. Lønnskostnadene i avdelingen gjelder to ansatte, som medfører en kostnad på henholdsvis kr 500 000 og kr 400 000. Ved nedleggelse vil den lavest lønnede miste jobben, mens den andre vil bli omplassert. En nedleggelse vil medføre at noen lokaler frigjøres og husleien kan reduseres fra kr 700 000 til kr 500 000. Utstyret i lokalene medfører avskrivninger på kr 100 000 per år og kan selges for kr 250 000. Avdelingen blir belastet kr 600 000 i felleskostnader. Av disse vil kr 150 000 bortfalle mens kr 450 000 vil bli belastet bedriftens andre avdelinger.

	Fortsette	Legge ned	Differanse
Salgsinntekter	2 000 000	800 000	1 200 000
Varekostnad	-1 200 000	-1 200 000	0
Lønnskostnader	-900 000	-500 000	-400 000
Husleie	-700 000	-500 000	-200 000
Avskrivninger	-100 000	-100 000	0
Felles kostnader	-600 000	-450 000	-150 000
Salg av utstyr	0	250 000	-250 000
Resultat	-1 500 000	-1 700 000	200 000

Hvorfor velger vi et alternativ der vi taper penger?

- Regnskapsmessig taper vi penger – resultatet er negativt hvis vi fortsetter driften av fabrikken
- Men, det bedriftsøkonomiske resultatet er positivt
- Regnskapsmessige kostnader er **historisk orientert**, mens bedriftsøkonomiske kostnader er **fremtidsrettet**
- Husk at det er en beslutning vi tar på **kort sikt**: vi velger det minst dårlige alternativet

Nullpunktsanalyser – break even analysis

- Så langt har vi kun sett på kvalitative beslutningsproblemer (skal / skal ikke, ja / nei)
- Break even analyser brukes i **kvantitative beslutningsproblemer**
 - Hvor mye må vi produsere av et produkt for at det skal være lønnsomt?
 - Hvor stor salgsnedgang tåler vi før bedriften går med underskudd?
 - Hvor mange ekstra enheter må salget øke med for at en gitt markedsføringskampanje skal være lønnsom?

Break even analyser: hensikt og forutsetninger

- Hensikten er å finne sammenhengen mellom **volumendring** og **resultatendring** når en del av bedriftens kostnader er bundet opp i faste kostnader
- Forutsetninger:
 1. Pris er upåvirket av solgt mengde
 2. Proporsjonale variable kostnader
 3. Faste kostnader er faste
 4. Konstant produktmiks
 5. Produksjon = salg

Hvordan beregnes nullpunktet for antall enheter?

- Spør oss selv: hvor mange enheter må vi selge for at bedriften skal gå i null?

$$\text{Resultat} = \text{Inntekt} - \text{kostnader}$$

$$\text{Resultat} = \text{Pris} \times \text{mengde} - \text{VEK} \times \text{mengde} - \text{FK}$$

$$\text{Resultat} = (\text{Pris} - \text{VEK}) \times \text{mengde} - \text{FK} = 0$$

$$(\text{Pris} - \text{VEK}) \times \text{mengde} = \text{FK}$$

$$\text{Pris} - \text{VEK} = \text{DB}$$

$$\text{Mengde} = \text{FK} / \text{DB per enhet}$$

Vi deler de faste kostnadene ut på dekningsbidrag per enhet

Hvordan beregne nullpunkt i antall kroner?

$$\text{Resultat} = \text{pris} \times \text{mengde} - \text{VEK} \times \text{mengde} - \text{FK}$$

Vi vet: $DB/Pris + VEK/Pris = 100\%$ (ettersom $DB + VEK = Pris$)

$$DB/Pris = DG$$

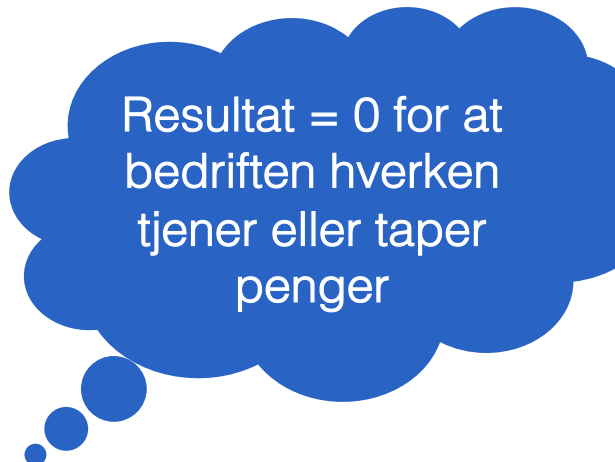
Så: $VEK = Pris \times (1 - DG)$

Setter inn i resultatet:

$$\text{Resultat} = \text{pris} \times \text{mengde} - \text{pris} \times (1 - DG) \times \text{mengde} - \text{FK} = 0$$

$$\text{Omsetning} - \text{omsetning} + \text{omsetning} \times DG = \text{FK}$$

$$\text{Nullpunktsomsetning i antall kroner} = \text{FK} / DG$$

Resultat = 0 for at bedriften hverken tjener eller taper penger

Husk:
pris x mengde
= omsetning

Risikoanalyse

- Hvor mye kan omsetningen falle før man går med underskudd?

1. Sikkerhetsmargin (SM)

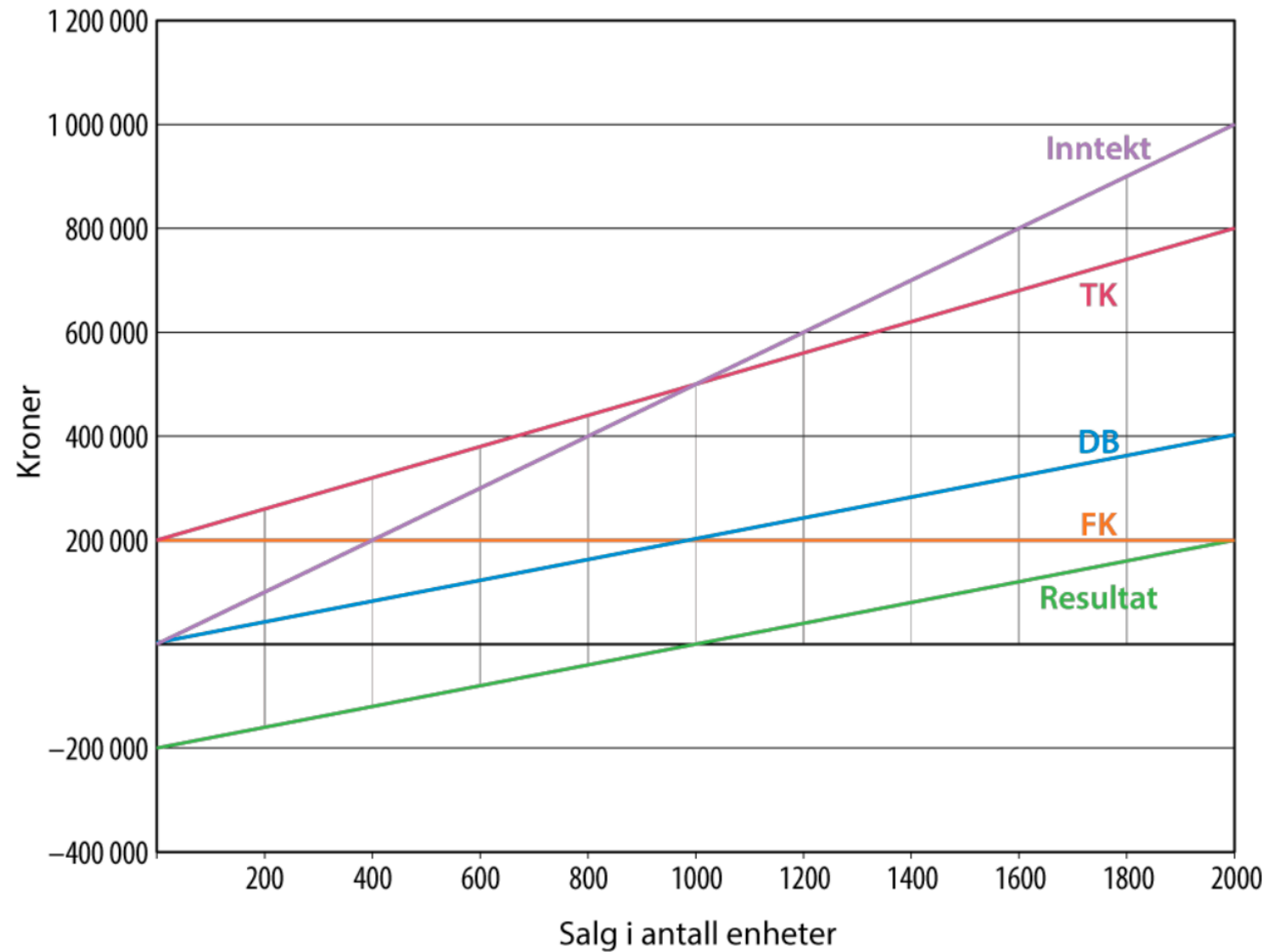
$SM = \text{faktisk omsetning} - \text{nullpunktsomsetning}$

(kan uttrykkes i både kroner og antall enheter)

2. Sikkerhetsgrad (SG) i %

$SG = SM / \text{faktisk omsetning}$

Nullpunktsdiagram

Kortsiktige beslutninger med full kapasitetsutnyttelse

- Fagområdet: operasjonsanalyse
- Må velge den produktkombinasjonen som gir best resultat for bedriften
- Hvis vi har 2 produkter, hvor mye av produkt A og hvor mye av produkt B skal vi produsere for å oppnå best mulig resultat?

Beslutninger ved én begrensende faktor

- Noen ganger er vi begrenset av en faktor som hindrer produksjon av et produkt
- Eksempel:
 - Tilgang på råvarer
 - Maskinkapasitet
 - Antall arbeidstimer (avhengig av antall ansatte)
 - Hylleplass i en butikk
 - Kundenes etterspørsel
 - Transport og distribusjon

Beslutningsregel ved én knapp faktor: produksjon av bukser og jakker

$$\text{Resultat} = \text{inntekter} - \text{kostnader}$$

$$\text{Resultat} = (\text{pris} - \text{VEK}) \times \text{mengde} - \text{FK}$$

$$\text{Resultat} = \text{DB}_{\text{bukser}} \times \text{antall enheter} - \text{Db}_{\text{jakker}} \times \text{antall enheter} - \text{FK}$$

$$\text{Resultat} = \text{DB}_{\text{bukser}} \times (\text{tilgjengelig kapasitet} / \text{kapasitetsforbruk per bukse}) - \\ \text{Db}_{\text{jakker}} \times (\text{tilgjengelig kapasitet} / \text{kapasitetsforbruk per jakke}) - \text{FK}$$

Kan skrives om til:

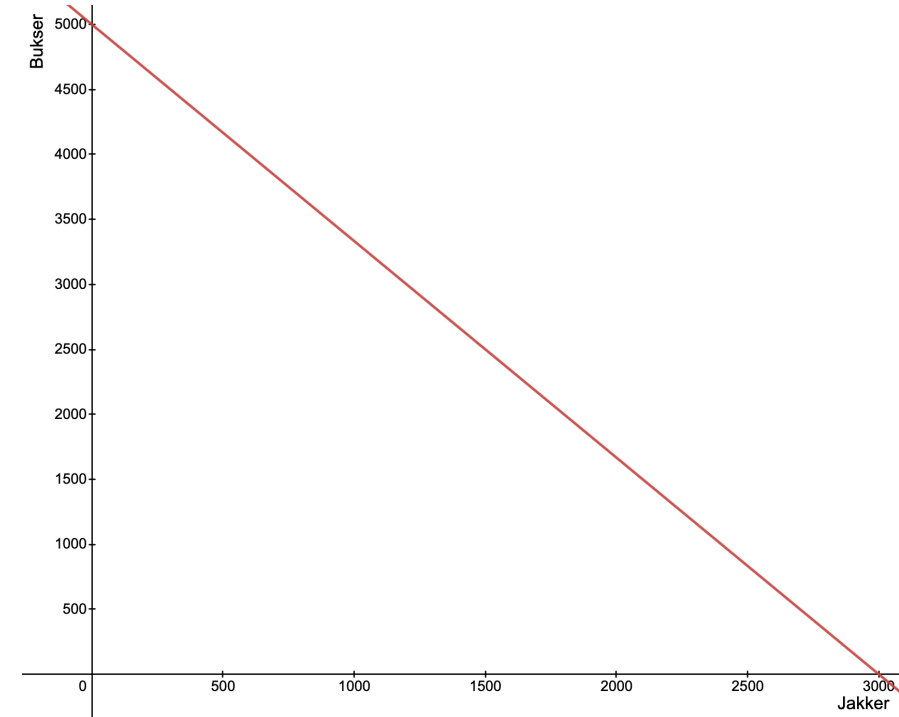
$$\text{Resultat} = (\text{DB}_{\text{bukser}} / \text{kapasitetsforbruk per bukse}) \times \text{tilgjengelig kapasitet} - \\ (\text{Db}_{\text{jakker}} / \text{kapasitetsforbruk per jakke}) \times \text{tilgjengelig kapasitet} - \text{FK}$$

Antall enheter =
tilgjengelig kapasitet /
kapasitetsforbruk per enhet

Det er brøken DB per enhet dividert med kapasitetsforbruk per enhet som vil være avvikende – tilgjengelig kapasitet og FK vil være de samme.
Velg det produkt som gir størst DB per knapp faktor!

Eksempel: skal vi produsere jakker eller bukser?

	Jakker	Bukser
Pris	2 000	1 500
VEK	1 000	750
Dekningsbidrag	1 000	750
Dekningsgrad	50%	50%
Faste kostnader	1 000 000	
Produksjonstid	5 timer / jakke	3 timer / bukse
Produksjonskapasitet	15 000 timer	

Når vi regner om til dekningsbidrag per knapp faktor (kapasitetsforbruk som i dette tilfellet er produksjonstid) finner vi en fellesnevner som gjør at vi har sammenlignbare størrelser:

$$DB_{\text{jakker}} / \text{kapasitetsforbruk per jakke} = 1\,000 / 5 = \text{kr } 200$$

$$DB_{\text{bukser}} / \text{kapasitetsforbruk per bukse} = 750 / 3 = \text{kr } 250$$

Bedriften burde utelukkende satse på salg av bukser fordi økt DB ved å produsere 1 ekstra bukse vil alltid utveie DB ved å produsere 1 mindre jakke

Kortsiktige prisbeslutninger ved ulike markedsformer

	Antall bedrifter		
	Mange små	Få store	Én stor
Homogent marked (standardvarer)	Folkommen konkurranse	Oligopol	Monopol
Heterogent marked (merkevarer)	Monopolistisk konkurranse	Differensiert konkurranse	

Priselasitet

$$e_p = \frac{\text{Relativ mengdeendring}(X)}{\text{Relativ prisendring}(P)}$$

$$e_p = \frac{\frac{X_1 - X_0}{X_0}}{\frac{P_1 - P_0}{P_0}}$$

- $e_p < -1$ – **elastisk etterspørsel**: etterspørselen endrer seg mer enn endringen i pris
 - Luksusvarer: folk slutter å kjøpe dyre ting når de går altfor mye opp i pris
- $e_p = -1$ – **nøytralelastisk etterspørsel**: etterspørselen endrer seg akkurat like mye som endringen i pris
 - Etterspørselen er lik uansett om prisen går opp eller ned
- $e_p > -1$ – **uelastisk etterspørsel**: etterspørselen endrer seg mindre enn endringen i pris
 - Standardvarer: vi fortsetter å kjøpe like mye brød selv om prisen går opp

Kapittel 8: mellomlange beslutningsproblemer – aktivitetsbasert kalkulasjon

- Mål:
 - Kunne utarbeide aktivitetsbaserte kalkyler
 - Forstå hva som driver kostnader
 - Hvor komplekse kostnadsdrivere kan være
 - Forstå begrepet ledig kapasitet og kostnaden ved ledig kapasitet
 - Vurdere i hvilke situasjoner aktivitetsbasert kalkulasjon er mer hensiktsmessig enn bidrag- og selvkostkalkulasjon

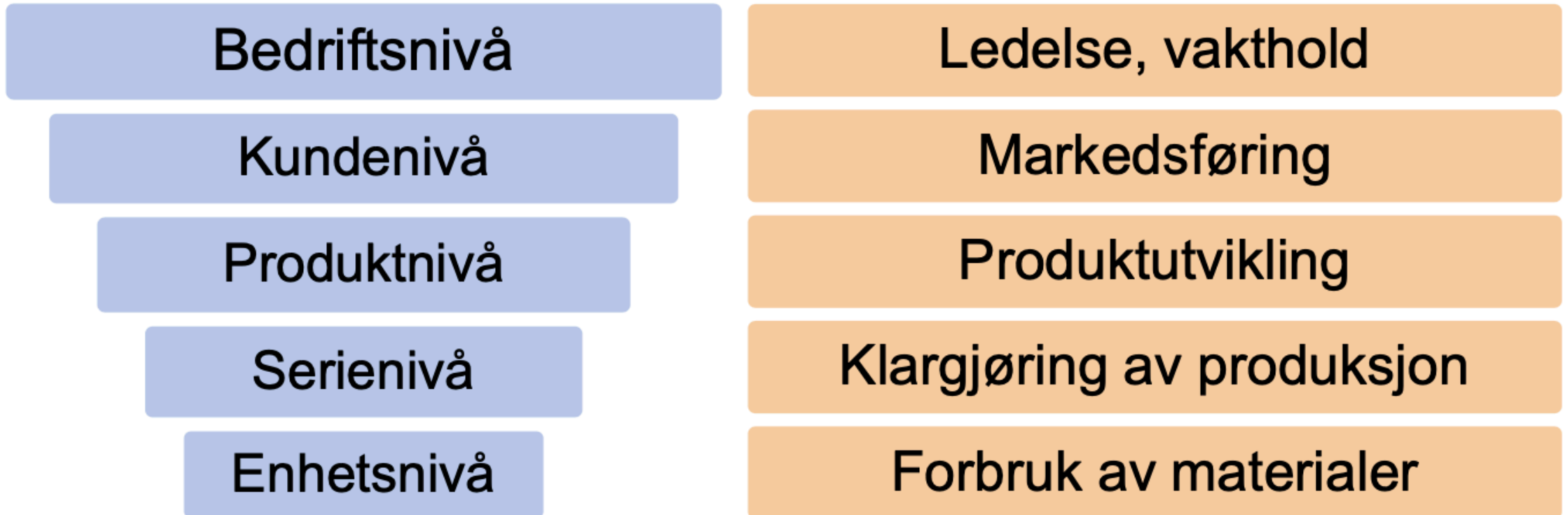
Aktivitetsbaserte kalkulasjoner **ABC:** **A**ctivity **B**ased **C**osting

- I motsetning til selvkost- og bidragskalkylene som vi lærte om i kapittel 6 er aktivitetsbaserte kalkyler en måte å:

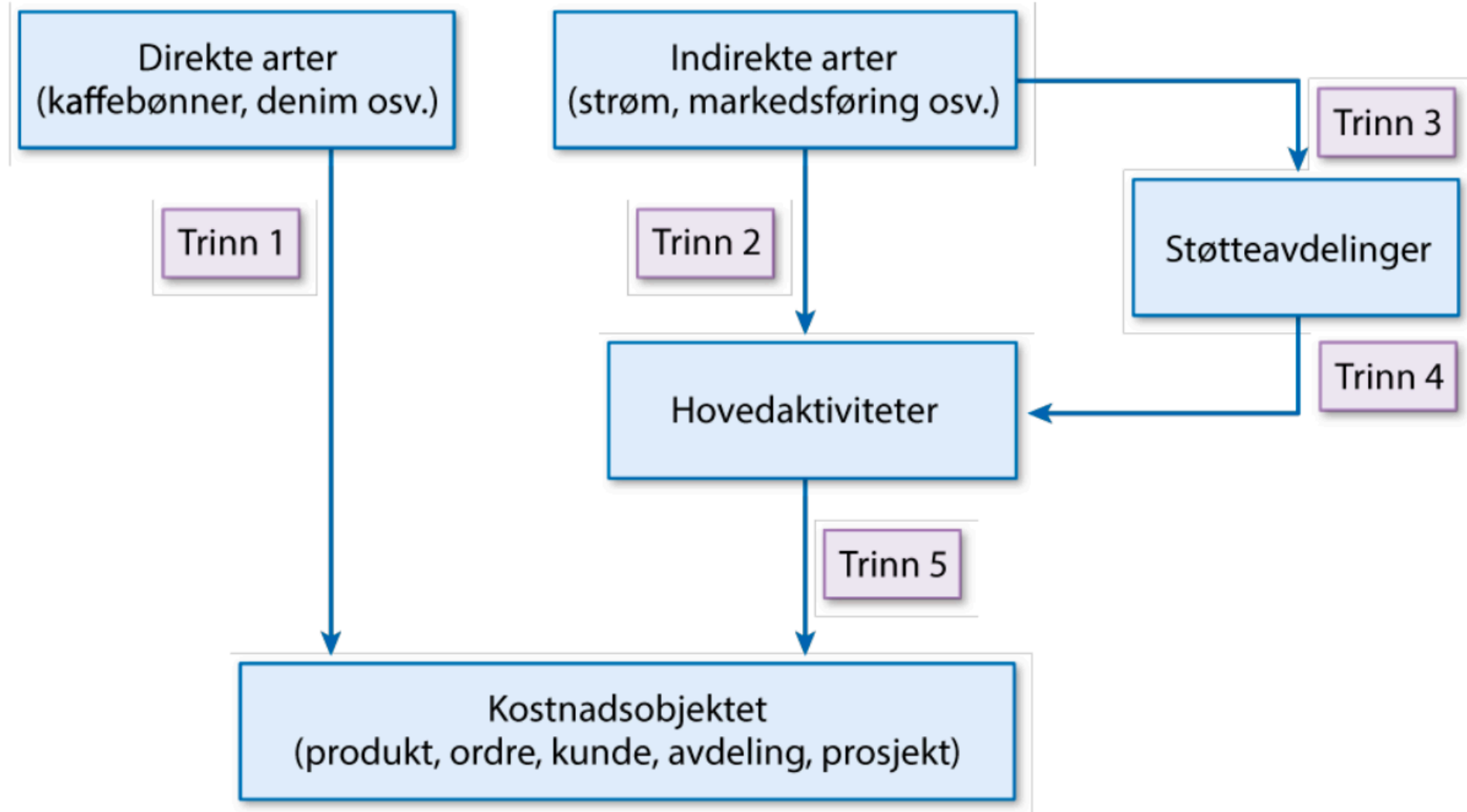
Fordele de indirekte kostnadene på aktiviteter før man fordeler de videre på produktene

- Man fordeler kun de kostnadene som har en tydelig årsak-virkning sammenheng
- Hensikten er å fordele de indirekte kostnadene på en bedre måte og forstå hvor mye ressurser de ulike **aktivitetene** bruker

Aktivitetshierarkiet – eks: mobilprodusent

Overordnet kostnadsfordeling ved ABC

Alle aktiviteter har kostnadsdriverer

Aktivitet	Kostnadsdriver
Materialinnkjøp	
Produksjonsplanlegging	
Produktutvikling	
Kvalitetssikring	
Sensur	
Undervisning	
Forskning	

Alle aktiviteter har kostnadsdrivere

Aktivitet	Kostnadsdriver
Materialinnkjøp	Antall innkjøpstimer
Produksjonsplanlegging	Antall produksjonsserier
Produktutvikling	Antall produkter
Kvalitetssikring	Antall kvalitetssikringstimer
Sensur	Antall eksamensbesvarelser
Undervisning	Antall emner eller klasser
Forskning	Antall tematiske områder

Aktivitetsbasert kalkulasjon – fremgangsmåte

1. Identifisere direkte kostnader
2. Identifisere organisasjonens aktiviteter via kartlegging av hovedprosesser
3. Knytte kostnader til de valgte aktiviteter
4. Finne aktivitetens kostnadsdriver
5. Finne kostnadsdriverens volumer
6. Utarbeide aktivitetssats (kostnad per driverenhet)
= $\text{aktivetskostnad ved praktisk kostnadsdrivervolum} / \text{praktisk kostnadsdrivervolum}$
7. Fordele kostnadene til ønsket objekt
8. Gjennomføre analyser med tanke på beslutninger om forbedringer

Eksempel: produktkalkyle for et mikrobryggeri

- Direkte materialer: kr 7 for 1L Hansa, kr 9.50 for 1L Corona
- Direkte lønn: kr 3.25 for begge typer

Aktivitetssats = aktivetskostnad / praktisk kapasitet

Aktivitet	Kostnadsdriver	Aktivitets- kostnad	Praktisk kapasitet (kostnadsdrivervolum)			Aktivitets- sats
			Hansa	Corona	Sum	
Mottak av råvarer	Antall mottatte enheter	kr 150 000	18 000	2 000	20 000	7.50
Klargjøring til produksjon	Antall timer per produksjonsserie	kr 210 000	750	3 250	4 000	52.50
Brygging (produksjon)	Tappetid	kr 496 000	10 000	5 500	15 500	32.00
Kvalitetskontroll	Tid per kontroll	kr 300 000	12 000	3 000	15 000	20.00
Admin	<i>Ikke mulig å angi</i>	kr 2 100 000				
Resultat		kr 3 256 000				

Totale kostnader fordelt per produkt:

Vi ønsker å produsere 145 000L Hansa og 70 000L Corona

- Direkte materialer: kr 7 for 1L Hansa, kr 9.50 for 1L Corona
- Direkte lønn: kr 3.25 for begge typer

Aktivitet	Kostnadsdriver	Aktivitets-kostnad	Praktisk kapasitet (kostnadsdrivervolum)			Aktivitets-sats
			Hansa	Corona	Sum	
Mottak av råvarer	Antall mottatte enheter	kr 150 000	18 000	2 000	20 000	7.50
Klargjøring til produksjon	Antall timer per produksjonsserie	kr 210 000	750	3 250	4 000	52.50
Brygging (produksjon)	Tappetid	kr 496 000	10 000	5 500	15 500	32.00
Kvalitets-kontroll	Tid per kontroll	kr 300 000	12 000	3 000	15 000	20.00
Admin	<i>Ikke mulig å angi</i>	kr 2 100 000				
Resultat		kr 3 256 000				

Kalkyle	Hansa	Corona	Sum
Direkte material	(7 x 145 000 =) 1 015 000	(9.50 x 70 000 =) 665 000	1 680 000
Direkte lønn	(3.25 x 145 000 =) 471 250	(3.25 x 70 000=) kr 227 500	698 750
Mottak av råvarer	(7.50 x 18 000) = 135 000	(7.50 x 2 000) = 15 000	150 000
Klargjøring til produksjon	(52.50 x 750 =) 39 375	(52.50 x 3 250 =) 170 625	210 000
Brygging (produksjon)	(32 x 10 000 =) 320 000	(32 x 5 500 =) 176 000	496 000
Kvalitetskontroll	(20 x 12 000 =) 240 000	(20 x 3 000 =) 60 000	300 000
Sum fordelte kostnader	2 220 625	1 314 125	3 534 750

Fordelte direkte kostnader + fordelte aktivitetskostnader

+ ufordelte aktivitetskostnader (admin) på kr 2.1m

Nå kan vi fordele kostnader per aktivitet

- Vi deler de totale kostnadene fordelt per produkt på antall liter Hansa og Corona produsert:

Kalkyle per enhet	Hansa	Corona
Direkte material	7	9.50
Direkte lønn	3.25	3.25
Mottak av råvarer	0.93	0.21
Klargjøring til produksjon	0.27	2.44
Brygging (produksjon)	2.21	2.51
Kvalitetskontroll	1.66	0.86
Kostnad per liter	15.32	18.77

Ved å berenge de aktivitetsbaserte kostnadene per liter, får bedriften en forståelse av hvor mye hvert produkt koster å produsere, som de kan bruke for å beregne prisen de burde ta

Tidsdrevet aktivitetsbasert kalkulasjon

- Det kan være vanskelig å fange opp kompleksitet som en aktivitet medfører, og det kan fort blir mange aktivitetssatser som må utarbeides og oppdateres
- Et svar på denne utfordringen er tidsdrevne, aktivitetsbaserte kalkyler: TDABC – metoden bygger på tradisjonell ABC, men forenkler ved å legge til grunn at **tid** er den grunnleggende kostnadsdriveren i bedriften
- Kalkylen består av en tidsligning hvor kun to parametere inngår:
 1. Kostnad per tidsenhet ved praktisk kapasitet
 2. Forbrukt tid per driverenhet

Fremgangsmåte for tidsdrevet ABC

1. Identifisere de ulike ressursgruppene (kostnadssteder/avdelinger)
2. Beregne totalkostnaden for hver ressursgruppe
3. Beregne praktisk kapasitet for hver ressursgruppe
4. Beregne kostnad per tidsenhet for hver ressursgruppe
5. Fastsette tidsbruk per aktivitet
6. Fordele kostnadene til kostnadsobjektet ved hjelp av tidsligninger

Definisjoner

1. Kostnad per tidsenhet innen TDABC

Kostnad per tidsenhet = $\frac{\text{aktivitetskostnader ved praktisk kostnadsdrivervolum}}{\text{praktisk aktivitetskapasitet}}$

2. Tidsligning for forbrukt tid

$$t_{j,k} = \beta_0 + \beta_n \times X_n$$

Der $t_{j,k}$ er tiden det tar å gjennomføre aktivitet k ved ordre j . β_0 er den minste mulige tiden det tar å gjennomføre aktiviteten k . β_n er en faktor som representerer kompleksiteten og X_n er tidsdriveren for en tilleggskomponent til aktivitet k . Tidsdriveren kan være kontinuerlig, diskret eller opptre som en indikatorvariabel.

Eksempel

Trondheims Eskefabrikk produserer emballasje som for eksempel pizza esker. Bedriften benytter TDABC til beregning av produktkostnader. De har tre ressursgrupper:

Ressursgruppe	Totale kostnader		Praktisk kapasitet (minutter)		Kostnad per tidsenhet
Trykking	7 250 000	/	290 000	=	25
Stansing	7 360 000	/	460 000	=	16
Liming	5 184 000	/	192 000	=	27
	19 794 000				

Eksempel fort.

Tidsligningene for ressursgruppene:

Trykk: $[30 \text{ min.} + 17.5 \times \text{antall spesialfarger}] \times \text{antall varianter} +$
 $\text{antall ark per ordre} / \text{ark per time} \times 60 \text{ min}$

Stans: $10 \text{ min.} + 17 \times \text{om vanlig stans} + 57 \times \text{om kompleks stans} +$
 $15 \times \text{om førstegangsordre} + 5 \times \text{antall varianter} +$
 $\text{antall ark per ordre} / \text{ark per time} \times 60 \text{ min}$

Lim: $25 \text{ min.} + \text{antall esker per ordre} / \text{esker per time} \times 60 \text{ min}$

I Trykk håndterer man 12 000 ark i timen, i Stans 8 000 ark i timen, og Lim 25 000 esker i timen

Eksempel fort.

Antall ark	200 000
Antall esker	100 000
Spesialfarger	0
Antall varianter	2
Stans	Kompleks
Førstegangsordre	Ja

Trykk: $[30 \text{ min.} + 17.5 \times \text{antall spesialfarger}] \times \text{antall varianter} + \text{antall ark per ordre} / \text{ark per time} \times 60 \text{ min}$

Stans: $10 \text{ min.} + 17 \times \text{om vanlig stans} + 57 \times \text{om kompleks stans} + 15 \times \text{om førstegangsordre} + 5 \times \text{antall varianter} + \text{antall ark per ordre} / \text{ark per time} \times 60 \text{ min}$

Lim: $25 \text{ min.} + \text{antall esker per ordre} / \text{esker per time} \times 60 \text{ min}$

I Trykk håndterer man 12 000 ark i timen, i Stans 8 000 ark i timen, og Lim 25 000 esker i timen

$$\text{Trykk} = [30 + 17.5 \times 0] \times 2 + 200\,000 / 12\,000 \times 60 = 1\,060 \text{ min}$$

$$\text{Stans} = 10 + 57 \times 1 + 15 \times 1 + 5 \times 2 + 200\,000 / 8\,000 = 1\,592 \text{ min}$$

$$\text{Lim} = 25 + 100\,000 / 25\,000 \times 60 = 265 \text{ min}$$

Kalkulerte aktivitetskostnader for ordren:

$$= 1\,060 \times 25 \text{ kr} + 1\,592 \times 16 \text{ kr} + 265 \times 27 \text{ kr} = \text{kr } 59\,127$$

Takk for i dag!